

RAPORT Z EWALUACJI PRACY SZKOŁY 2011/2012

OBSZAR: PROCESY

Wymaganie: Szkoła ma koncepcję pracy

Szkoła działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy. Z wywiadu z nauczycielami wynika, że opiera się ona na następujących założeniach: uczymy - dostosowując pracę do potrzeb uczniów zdolnych i mających problemy w nauce; wychowujemy - kształtując postawy uczniów umożliwiające im zgodne życie w społeczeństwie; zapewniamy opiekę – chronimy przed głodem, przemocą rówieśniczą, rozwijamy zainteresowania. Realizowana jest misja szkoły, którą ujęto w planach pracy komisji i zespołów i na ich podstawie utworzono Plan Pracy Szkoły. Dokumenty te zostały przyjęte przez Radę Pedagogiczną.

Koncepcja pracy szkoły jest analizowana i modyfikowana w razie potrzeb. Wszyscy nauczyciele czują się współautorami koncepcji pracy szkoły i, jak przyznają w ankiecie, uczestniczą w pracach nad jej modyfikacją. W wywiadzie nauczyciele przyznali, że przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego zmieniono Szkolny Plan Profilaktyki. Wzięto pod uwagę wnioski z ewaluacji poprzedniego planu i dostosowano go do aktualnych problemów, czyli nadmiernego używania wulgaryzmów przez uczniów. W WSO też naniesiono poprawki, bo po konsultacjach z rodzicami, nauczycielami i pracownikami niepedagogicznymi, należało sprecyzować procedurę gradacji kar i nagród dla uczniów. Także plan pracy szkoły jest dostosowany do potrzeb uczniów i lokalnego środowiska. Bierze się pod uwagę potrzeby uczniów i środowiska, z którego się wywodzą, np.: przy tworzeniu oferty zajęć pozalekcyjnych, przeprowadzono ankietę wśród uczniów i na jej podstawie powstały kółka. Ze względu na widoczne wokół problemy społeczne w szkole działa koło wolontariatu oraz koło PCK, których członkowie organizują kiermasze, żeby zrobić paczki świąteczne dla najuboższych uczniów, wspomóc hospicjum czy dom dziecka. Szkoła promuje też na zewnątrz talenty swoich uczniów, którzy biorą udział w konkursach i imprezach środowiskowych, często organizowanych przez placówkę, np.: festyn szkolny, Dzień Matki, Święto Szkoły.

Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest znana i akceptowana przez uczniów i rodziców. Prowadzone są bieżące konsultacje z rodzicami na temat pracy szkoły i funkcjonowania ich dziecka w placówce. Na początku każdego roku szkolnego Rada Rodziców opiniuje plan pracy szkoły, tworzy program wychowawczy i program profilaktyki z możliwością wniesienia zmian przez nauczycieli i uczniów. Rodzice na zebraniach klasowych, a uczniowie na lekcjach otrzymują od

wychowawców wyczerpującą informację na temat pracy szkoły i jej podstawowych dokumentów. Dodatkowo można się z nimi zapoznać w sekretariacie szkoły.

Wymaganie: Procesy wspomagania rozwoju edukacji dzieci mają charakter zorganizowany

Procesy edukacyjne są realizowane w szkole z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej. Polegają na spójnym wykonywaniu przez nauczycieli zadań wynikających z podstawy programowej w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania. W wywiadzie nauczyciele podkreślili, że nowej podstawie bardzo przydatne są sprecyzowane umiejętności konieczne do opanowania przez ucznia. Przy tworzeniu wszelkich planów brano pod uwagę także zalecane sposoby i warunki realizacji podstawy.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane. Główne elementy planowania procesów edukacyjnych w tym roku, jak i w poprzednich, to: planowanie pracy z klasami, planowanie i przygotowanie badań wyników uczniów, planowanie i realizacja konkursów i zawodów, kontrola efektów kształcenia.

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się i są ukierunkowane na zwiększenie efektywności procesu uczenia się w szkole poprzez: doskonalenie zawodowe nauczycieli, planowanie pracy przez nauczycieli (wynikowe i kierunkowe), stosowanie zróżnicowanych metod nauczania, organizację zajęć pozalekcyjnych, konkursów i zawodów. Nauczyciele w badaniu ankietowym wykazali, że stosują różnorodne metody aktywizujące uczniów i zwiększające intensywność procesów nauczania (słoneczko, burza mózgów, rywalizacja w grupach, gry zespołowe, metoda pokazowa, obserwacja, metody praktyczne, słowno-pojęciowe, oglądowa, metody czynnościowe, wykład, drama, rozmowa kierowana, metoda problemowa, metody oparte na słowie i na działaniu, inscenizacja, dyskusja, praca z książką, metoda zabawowa, naśladowcza). Jednocześnie bardzo zróżnicowana jest częstotliwość pracy w grupach i metodą projektu (od pojedynczych przypadków w semestrze po kilka razy w tygodniu). Równie rzadko prowadzą lekcje z użyciem komputera lub projektora czy z wykorzystaniem Internetu, co tłumaczą trudnościami w dostępie do pracowni komputerowych. Opinie te potwierdzają wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów (26% w dniu badania pracowało w grupach, a 18% - przy użyciu komputera lub projektora). Jednocześnie większość uczniów (63%) uważa lekcje za ciekawe, a 22% badanych przyznało, że na lekcji rozwiązywali problemy. Prawie $\frac{3}{4}$ uczniów stwierdziło, że lubią się uczyć. W opinii większości rodziców (92%) ich dzieci są właściwie motywowane do nauki, a prawie $\frac{3}{4}$ z nich (74%) uważa, że nauczyciele biorą pod uwagę to, czego chcą uczniowie jeśli chodzi o

tematykę i sposób prowadzenia zajęć. Rodzice w ankiecie podkreślali współpracę nauczycieli z nimi dla poprawienia efektywności nauczania. Najwyżej ocenili przydatność prowadzenia kół zainteresowań (75%) i comiesięcznych konsultacji dla rodziców (72%); 60% rodziców dostrzega wartość pisemnej korespondencji w dzienniczkach ucznia, a ponad 56% jest zadowolona z prowadzonych zajęć dydaktyczno – wyrównawczych.

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce oraz motywuje ich do dalszej pracy.

Nauczyciele stwierdzili w ankiecie, że przekazują uczniom informację zwrotną o ich postępach w nauce i uzasadniają ocenę. Potwierdza to 85% ankietowanych uczniów, a 72% z nich stwierdziło, że rozmawiają z nauczycielami o swoich postępach, sukcesach i porażkach.

W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów. Wszyscy ankietowani nauczyciele przyznali, że osiągnięcia uczniów są śledzone systematycznie i na bieżąco w następujący sposób: wpisy do dziennika, zeszytów, dzienniczków ucznia; wyróżnienie na forum klasy, organizacja apeli laureatów, strona internetowa szkoły, analiza postępów w nauce – testy, konkursy przedmiotowe, zestawienia roczne przygotowywane na koniec roku, kontrola dzienników, arkuszy; sprawdziany/egzamininy kl. III i VI, analiza wyników nauczania na sprawdzianach/egzaminach i testach, badanie wyników nauczania z przedmiotów. Na bieżąco wychwytywani są uczniowie z trudnościami w nauce i zachowaniu i kierowani na badania PPP. W zależności od zaleceń są dla nich organizowane odpowiednie formy pomocy.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole lub placówce są monitorowane i doskonalone. Dyrekcja kontroluje realizację treści podstawy programowej, prowadzenie zajęć dodatkowych (zajęcia wyrównawcze, koła przedmiotowe), przeznaczenie godzin „karcianych”. Nauczyciele i zespoły przedmiotowe oraz komisje co rok prowadzą ewaluację planów nauczania, Szkolnego Planu Profilaktyki oraz Szkolnego Planu Wychowawczego. Wnioski z tych ewaluacji są wykorzystywane przy tworzeniu nowych planów.

Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych są wykorzystywane w planowaniu tych procesów.

Przykładem może być ustalenie tematyki lekcji diagnozujących po analizie wyników sprawdzianu kl. VI i egzaminu w klasie III gimnazjum, a także ustalenie oferty zajęć pozalekcyjnych na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród uczniów. Organizowanie różnych szkolnych konkursów, jest uzależnione od zdolności i zamiłowania dzieci uczęszczających do szkoły.

Nauczyciele pracują wspólnie z uczniami nad doskonaleniem procesów edukacyjnych. Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się. Na podstawie

wywiadu z nauczycielami można stwierdzić, że nauczyciele rozmawiają ze swoimi podopiecznymi o ich potrzebach, sukcesach, porażkach, dążeniach. Następnie indywidualizują proces nauczania (dostosowanie form i metod do potrzeb uczniów). Ważną rolę odgrywa praca z dzieckiem na zajęciach wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych, włączenie pedagoga do współpracy. Uczniowie są zachęceni do udziału w konkursach, nagradzani za wysiłek. W szkole organizuje się dużo takich konkursów, żeby wszystkie dzieci mogły coś dla siebie znaleźć i poczuć smak sukcesu. Z wywiadu z uczniami klas III i z ankiet dla uczniów klas 4 – 6 oraz gimnazjum wynika, że nauka jest dla nich ważna i lubią się uczyć. Połowa z nich twierdzi, że w szkole dowiadują się, jak należy się uczyć. Około 80% uczniów stwierdziło, że szkoła pomaga im rozwijać własne zainteresowania.

W szkole analizuje się wyniki monitorowania osiągnięć uczniów i wdraża się wnioski z tych analiz. Analizy dokonuje dyrektor, komisje i zespoły przedmiotowe. Wnioski są omawiane na posiedzeniach zespołów, posiedzeniach Rady Pedagogicznej i służą podniesieniu jakości i efektywności pracy szkoły.

Informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania uczniów pomaga im uczyć się i planować swój indywidualny proces uczenia. Efektem wyżej wymienionych działań są np. mały odsetek uczniów z zachowaniem nieodpowiednim (brak zachowań nagannych) w stosunku do uczniów zachowujących się dobrze i wzorowo; wysokie wyniki w konkursach przedmiotowych i zawodach na szczeblu nawet ogólnopolskim, mała ilość repetentów.

Wymaganie: Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli

Nauczyciele współpracują przy tworzeniu procesów edukacyjnych co można stwierdzić po analizie ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli. Wszyscy ankietowani nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych. Potwierdzeniem tego sądu jest np.: konsultowanie przez wszystkich nauczycieli swoich planów zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami, współpraca w zespołach przedmiotowych i na radzie pedagogicznej, współpraca w zakresie tworzenia programów nauczania, wyboru podręczników, przygotowywania, przeprowadzania i opracowywania diagnoz, omawiania ich wyników i formułowania wniosków do dalszej pracy, wspomagania uczniów i organizowania dodatkowych zajęć zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami, a także analizowanie realizacji podstawy programowej, programów wychowawczego i profilaktyki, szkolnego systemu oceniania. Systemowe działania podejmowane wspólnie przez nauczycieli są dokumentowane.

Nauczyciele wspomagają siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów edukacyjnych.

Wśród wielu dowodów wymienianych przez nauczycieli na poparcie tego sądu można wskazać: wzajemna pomoc merytoryczna i techniczna, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem, prowadzenie lekcji koleżeńskich, korelacje zagadnień między przedmiotami nauczania, przygotowywanie uczniów do konkursów, imprez szkolnych, organizacji zawodów sportowych oraz konkursów szkolnych i gminnych, opracowywania oferty zajęć pozalekcyjnych, opracowywania dokumentacji.

Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych następuje w wyniku

wspólnych ustaleń między nauczycielami. Potwierdza to wywiad z nauczycielami, którzy jako przykłady wskazują: przebieg pracy z uczniem zdolnym oraz z uczniem z trudnościami w nauce, dobór odpowiednich metod pracy, programów nauczania i podręczników, kryteria doboru uczniów do udziału w konkursie interdyscyplinarnym, analizę zachowania i frekwencji uczniów.